

Рейтинговий звіт ODSA-005-021 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	м. Одеса
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	21.07.2016 р.
Дата оновлення:	21.05.2019 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaAA-
Прогноз:	стабільний
Рівень інвестиційної привабливості	uaINV5
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	21.07.2016 р.
Дата оновлення:	21.05.2019 р.

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за 2018 рік, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана Одеською міською радою, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	21.07.2016	08.12.2016	18.05.2017	08.12.2017	22.05.2018	11.12.2018	21.05.2019
Рівень рейтингу	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaAA** характеризується дуже високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами.

Знак «-» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня інвестиційної привабливості

Рейтинг інвестиційної привабливості м. Одеси ґрунтується на результатах аналізу інвестиційного потенціалу міста та інвестиційного ризику, який пов'язаний з інвестиційною діяльністю на території міста без урахування внутрішніх ризиків, спільних для усіх об'єктів рейтингування на території України.

Рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія рейтингу

Дата	21.07.2016 р.	18.05.2017 р.	22.05.2018	21.05.2019
Рівень рейтингу	uaINV5	uaINV5	uaINV5	uaINV5
Рейтингова дія	визначення	оновлення	оновлення	оновлення

Об'єкт рейтингування з рівнем рейтингу uaINV5 характеризується найвищим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.

Довідково: За шкалою рівнів інвестиційної привабливості

uaINV5	Об'єкт рейтингування характеризується найвищим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV4	Об'єкт рейтингування характеризується високим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV3	Об'єкт рейтингування характеризується привабливістю для здійснення інвестицій на рівні вище середнього порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV2	Об'єкт рейтингування характеризується середнім рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV1	Об'єкт рейтингування характеризується низьким рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.

Рівень кредитного рейтингу м. Одеси підтримується:

- високим рівнем бюджетної забезпеченості міста: обсяг доходів бюджету м. Одеси (без урахування трансфертів) у розрахунку на одного мешканця в 2018 році перевищував середній показник по місцевих бюджетах у цілому (на 17,3%) та показники багатьох міст України, співставних за адміністративно-територіальним статусом;
- високими темпами зростання доходної частини бюджету (без урахування трансфертів) в 2015-2018 рр.;
- диверсифікацією господарського комплексу міста за видами економічної діяльності, а також низьким рівнем концентрації надходжень до бюджету за основними платниками податків та інших обов'язкових платежів;
- помірною чутливістю господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків;
- ефективною політикою міської влади стосовно управління місцевим боргом з метою оптимізації його обсягу й структури та доброю кредитною історією.

Рівень кредитного рейтингу м. Одеси обмежується:

- високою потребою в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства;
- складною політичною ситуацією в країні та впливом негативних чинників на фінансовий ринок і нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки країни, що негативно впливає на потенціал зростання та платоспроможність економічних суб'єктів.

Резюме

Загальна інформація про місто

Одеса – місто обласного значення, адміністративний центр Одеської області, важливий промисловий, науковий, фінансовий, транспортний, туристичний та культурний центр на території України. Територія міста, що розташовано на північно-західному узбережжі Чорного моря, охоплює 162,42 кв. км. Протягом 2018 року межі міста не переглядались. Адміністративно територія міста поділяється на 4 райони: Київський, Малиновський, Приморський та Суворовський. Районні у місті ради не створені.

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Одеси

Назва показника	2014	2015	2016	2017	2018	Темп росту за ост. період, %
Чисельність наявного населення (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	1 016,5	1 010,8	1 010,8	1 011,5	1 013,2	100,2
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	268,0	248,8	245,1	246,6*	248,6*	100,8
Середньомісячна заробітна плата, грн.	3 305,0	4 089,0	5 051,0	6 761,9*	8 235,9*	121,8
Заборгованість з виплати заробітної плати (станом на кінець звітного періоду), млн. грн.	17,4	46,2	45,1	45,8	44,2	96,7
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	12 444,9	16 947,7	21 612,3	25 862,6	28 218,0	109,1
Інвестиції в основний капітал, млн. грн.	5 534,9	5 055,3	8 153,4	11 597,3	11 419,3	98,5
Прямі іноземні інвестиції (станом на кінець звітного періоду), млн. доларів США	605,7	565,6	537,7	530,9	468,4	98,2
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	2 577,6	1 441,5	1 513,1	1 883,6	2 070,3	109,9
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	433,5	371,6	263,0	420,0	282,6	67,3
Доходи бюджету, млн.грн.	3 709,4	5 683,2	7 422,1	9 335,2	10 754,6	115,2
Видатки бюджету та кредитування, млн.грн.	3 491,4	5 339,7	7 410,2	10 264,1	11 349,6	110,6
Прямий борг (без врахування позик з Єдиного казначейського рахунку), млн.грн.	101,9	0,0	0,0	509,0	1 007,6	197,9

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики у Одеській області, що надаються окремо за кожний квартал 2017 та 2018 років

Соціальна сфера та економіка міста

За чисельністю населення (1 013,2 тис. осіб станом на 01.01.2019 р.) Одеса належить до великих міст України. Протягом 2018 року чисельність наявного населення зростає внаслідок позитивного механічного приросту. Сальдо природного приросту населення, як і в попередніх періодах, було негативним. Зважаючи на структуру економіки Одеси, ринок праці міста достатньо диверсифікований як за видами економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. Розвиток ринку праці міста Одеса другий рік поспіль характеризується зростанням середньооблікової чисельності зайнятих. Рівень зайнятості населення в місті залишається високим, а навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) у грудні

2018 року (як і на початок минулого року) було низьким та становило в середньому 1 особу. Слід зауважити, що трудові ресурси міста є достатньо мобільними, значна чисельність мешканців міста зайнята в малому бізнесі – 140,2 тис. осіб за даними міської ради.

Розмір середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Одеси у 2018 році за розрахунками рейтингового агентства¹ становив 8 235,9 грн., що перевищує середньообласний показник, проте на 7,1% нижче середнього значення по країні (у 2017 році – нижче на 4,8%). За IV квартал 2018 року середньомісячна номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств по місту становила 8 838 грн, що на 17,3% більше, ніж у IV кварталі 2017 року (IV квартал 2017 року – 7 536 грн) та на 2,7% вище, ніж нараховано штатному працівнику в середньому по області. Зростання рівня номінальної заробітної плати та середньооблікової чисельності штатних працівників позитивно впливало на динаміку надходжень податку на доходи фізичних осіб (основного джерела наповнення загального фонду бюджету міста), обсяг якого збільшився за результатами 2018 року на 23,4% до відповідного показника 2017 року. Протягом 2018 року мало місце скорочення обсягу невиплаченої заробітної плати працівникам міста на 3,3%, співвідношення обсягу боргу за заробітною платою до середньомісячного фонду оплати праці становило 2,2%, що відповідало помірному рівню заборгованості.

Економічний потенціал Одеси характеризується багатогалузевою промисловістю, розгалуженою транспортною мережею та розвиненим портовим господарством. Крім того, місто має широкую мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності високий, відсутня суттєва залежність господарського комплексу та бюджету міста від діяльності окремих провідних підприємств чи груп компаній або підприємств однієї галузі. Це забезпечує помірну чутливість господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків.

Найбільшу питому вагу за обсягами сплати обов'язкових платежів до загального фонду бюджету міста в 2018 році зберігали підприємства транспортного комплексу, промислові підприємства, установи бюджетної сфери (державне управління, освіта, охорона здоров'я, надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту), фінансові установи, підприємства торгівлі. Надходження кожного з основних платників не перевищували 1% доходної частини загального фонду бюджету міста (без урахування трансфертів).

Рівень соціально-економічного розвитку та інвестиційний потенціал міста, як і в попередніх періодах, були високі. У 2018 році більшість показників, що характеризують стан міської економіки та рівень ділової активності, зростали.

У 2019 році зберігаються негативні чинники, що впродовж попередніх років обмежували економічний розвиток та стан фінансового ринку країни, що у свою чергу негативно впливало на потенціал зростання та платоспроможність економічних суб'єктів. На подальший розвиток вітчизняної економіки можуть вплинути: сповільнення розвитку світової економіки, на фоні посилення політики протекціонізму

¹ у зв'язку із запровадженням нової методології звітування, територіальні підрозділи Державної служби статистики надають основні показники статистики праці (середньооблікова чисельність штатних працівників та середньомісячна заробітна плата штатних працівників) окремо за кожний квартал, а розрахунки наростаючим підсумком (за півріччя або рік) не здійснюють

з боку США, загроза ескалації бойових дій на сході, міграційні процеси, відсутність переміщення вантажів через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей, обмеження на транзит українських товарів через територію Російської Федерації, а також посилення політичних ризиків під час президентських і напередодні парламентських виборів.

У 2018 році на розвиток промислового комплексу країни позитивно впливали: сприятлива цінова кон'юнктура на ключових світових товарних ринках вітчизняного експорту (зокрема, ринку чорних металів), розширення торговельного співробітництва з країнами ЄС та зростання економік основних торговельних партнерів України. Починаючи з IV кварталу 2018 року темпи зростання промислового виробництва в Україні уповільнились: стримували динаміку розвитку реального сектору зниження світових цін на продукти харчування (передусім, олію та цукор), а також транспортно-логістичні проблеми, в тому числі через ескалацію конфлікту з РФ в Азовському морі. При цьому зберігались негативні фактори, що впливали на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання, на їх зовнішньоекономічну діяльність протягом попередніх чотирьох років: збільшення вартості енергоресурсів, зростання цін на сировину, матеріали, товари, складність отримання кредитних ресурсів. Промисловий комплекс Одеси (з огляду на його високу диверсифікацію за галузями та підприємствами) менше залежав від впливу негативних чинників, що обмежують розвиток галузі. Як і в попередніх періодах, вплив економічної рецесії в країні на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу Одеси та, відповідно, обсяги надходжень податків та зборів до бюджету міста був помірним.

Обсяги реалізації промислової продукції підприємствами міста протягом 2015-2018 рр. щорічно зростали та в окремі періоди перевищували відповідні темпи зростання по країні в цілому. За підсумками 2018 року промисловими підприємствами міста було реалізовано продукції на суму понад 28,2 млрд. грн. (48,6% від загального обсягу реалізованої промислової продукції області), що на 9,1% більше за показник відповідного періоду попереднього року в фактичних цінах, але у розрахунку на 1 мешканця вдвічі менше за аналогічний показник по країні. Як і раніше, провідними галузями промислового комплексу міста залишалися: харчова промисловість, машинобудування, виробництво металеві продукції, виробництво іншої неметалевої продукції, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.

Однією зі стратегічних галузей міста Одеса є транспортний комплекс. На території міста діють найбільший морський порт в Україні, залізничний вокзал, автовокзал та автостанції, потужна система громадського транспорту, поблизу міста функціонує міжнародний аеропорт. Слід зазначити, що вплив економічної рецесії на результати діяльності основних підприємств транспортного комплексу міста був помірним. Морський порт міста Одеса залишається одним із лідерів за обсягами перевалки вантажів серед портів України та найкрупнішим пасажирським портом у Чорному морі. В номенклатурі вантажопотоків провідні позиції по тоннажу займають хлібні вантажі, контейнери та прокат чорних металів. За результатами 2018 року стивідорними компаніями в Одеському морському торговельному порту було перероблено 21,9 млн. тонн вантажів, що на 10,1% менше, ніж у 2017 році. Найбільшим за кількістю перероблених вантажів серед стивідорних компаній порту є ТОВ «Бруклін-Київ» (оператор причалів Хлібної гавані).

Важливе місце в транспортному комплексі міста Одеса займає регіональна філія «Одеська залізниця» ПАТ «Укрзалізниця», географічне положення, а також конфігурація напрямків і ділянок якої визначають її важливе транзитне й транспортне значення. Одеська залізниця обслуговує територію Одеської, Миколаївської, Херсонської, Кіровоградської, Черкаської, Дніпропетровської та Вінницької областей та є природним монополістом у даних регіонах. Міжнародний аеропорт «Одеса» є третім за обсягами пасажиропотоку в Україні та пов'язаний повітряними лініями з багатьма містами України, СНД, країнами Євросоюзу, Азії та Африки. Зазначені підприємства, як і Морський порт міста Одеса, відносяться до найбільших платників податків до бюджету міста.

У місті функціонує розвинута система громадського транспорту, яка включає різні види транспорту: автобуси, тролейбуси, трамваї. Проблеми, пов'язані з необхідністю оновлення та капітального ремонту об'єктів транспортної інфраструктури, оновлення рухомого складу та встановлення економічно обґрунтованих тарифів на проїзд, зберігаються. З міського бюджету щорічно виділяються кошти на проведення робіт, пов'язаних із будівництвом, реконструкцією, ремонтом та утриманням автомобільних доріг. За участі міської влади в м. Одесі реалізується інвестиційний проект «Оновлення міського електротранспорту м. Одеса» та проводиться робота щодо реалізації спільного з Європейським інвестиційним банком проекту «Магістральний трамвайний маршрут прямого сполучення «Північ-Південь». Крім того, у 2018 році, як і в попередньому році, міська рада виділяла кошти з місцевого бюджету на фінансову підтримку підприємств електротранспорту з метою компенсації втрат та для безперебійного функціонування міського електротранспорту, який здійснює також й перевезення пільгових категорій населення.

Чутливість промислового комплексу м. Одеси до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду є помірною. У 2018 році, як і в 2016-2017 рр., обсяги зовнішньоторговельного товарообороту в м. Одесі зростали. За результатами 2018 року внаслідок зростання на 4,8% експорту та на 14,7% імпорту, обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств Одеси збільшився на 9,9% та склав майже 2,1 млрд. доларів США, що у розрахунку на 1 мешканця лише на 17,6% поступається середньому показнику по країні. Як і в попередніх періодах, сальдо зовнішньої торгівлі товарами мало негативне значення. Головними статтями експорту товарів були: зернові культури; жири та олії тваринного або рослинного походження; машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання; недорогочінні метали та вироби з них; алкогольні та безалкогольні напої.

Залежність міста від іноземного капіталу є помірною – з початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 468,4 млн. дол. США, що в розрахунку на одного мешканця на 39,6% менше за середній показник по країні. Протягом 2014-2017 рр. у зв'язку з девальвацією національної валюти та зменшенням вартості акціонерного капіталу в перерахунку на іноземну валюту відбулося суттєве скорочення обсягу прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку міста. Протягом 2018 року обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерний капітал), залучених в економіку міста, майже не змінився.

Інвестиційна активність на території міста Одеса значною мірою визначається підприємствами транспортного комплексу. Крім того, на відміну від багатьох інших

вітчизняних міст, у м. Одесі в загальному обсязі капітальних інвестицій значну питому вагу складають капіталовкладення за рахунок коштів місцевого бюджету. Загальна сума капіталовкладень, освоєних протягом 2018 року на об'єктах міста за рахунок усіх джерел фінансування, несуттєво скоротилась (на 1,5% без коригування на інфляційну складову) та склала 11 419,3 млн. грн. (54,3% від загального обсягу по області), що в розрахунку на 1 мешканця на 17,9% менше за середній показник по країні. У минулому році в місті реалізовувались або планувалися до реалізації інвестиційні проекти провідних підприємств транспортного комплексу, а також було продовжено реалізацію проектів за участю міської влади.

Обсяги виконаних будівельних робіт у 2018 році становили понад 12,1 млрд. грн. (79,4% загальнообласного обсягу), що у порівнянних цінах на 12,2% більше аналогічного показника в 2017 році (в фактичних цінах – в 1,5 рази більше). Одеса залишається одним із лідерів серед вітчизняних міст з точки зору житлового будівництва. В 2018 році обсяги прийнятого в експлуатацію житла зменшились на 32,7% до відповідних обсягів минулого року, проте в розрахунку на 1 000 осіб наявного населення, як і в попередніх періодах, цей показник суттєво перевищував відповідний показник по країні в цілому.

Комунальна власність та комунальне господарство

Житлово-комунальному господарству м. Одеси, як і для переважної більшості міст України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема, житлового фонду), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства та приділяє особливу увагу інвестиційним програмам та програмам розвитку міжнародного співробітництва, в тому числі з міжнародними фінансовими організаціями. У 2018 році з бюджету міста також виділялись кошти на фінансову підтримку КП «Теплопостачання міста Одеси» з метою забезпечення його належної діяльності. Протягом аналізованого періоду рівень проплати населення за житлово-комунальні послуги знизився, загальний обсяг заборгованості населення за окремими видами житлово-комунальних послуг (з теплопостачання та гарячого водопостачання, а також водопостачання та водовідведення) у розрахунку на 1 мешканця відповідав помірному рівню боргу.

Одеська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади м. Одеси перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Протягом аналізованого періоду суттєво скоротились обсяги надходжень від приватизації комунального майна та продажу земельних ділянок, тоді як надходження від оренди землі та майна зростали. Загалом, за результатами 2018 року питома вага надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності (продаж та оренда) у структурі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів становила 8,4%, що на 1,7 в. п. менше аналогічного показника 2017 року.

Бюджет міста

Бюджет м. Одеси – бюджет місцевого самоврядування. Одеса є містом обласного значення, зведений бюджет міста включає бюджет одного рівня – міський. Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. У місті Одеса забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету м. Одеси формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Податкові надходження (найбільш прогнозовані та передбачувані джерела формування доходів) мають найбільшу питому вагу у структурі бюджету м. Одеси, що свідчить про високий рівень самостійності та добрий стан місцевих фінансів.

Динаміка доходної частини бюджету міста Одеса протягом 2012-2018 рр. була позитивною та в більшості періодів (крім 2017 року) темпи зростання доходів (без урахування трансфертів) перевищували відповідні показники в середньому по місцевих бюджетах. Рівень бюджетної забезпеченості також зберігався на високому рівні у порівнянні з іншими містами країни – співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах в цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету у 2018 році становило 114,2% (112,3% у 2017 році), що перевищує показники більшості міст України з аналогічним адміністративно-територіальним статусом та структурою економіки.

Для бюджету міста Одеса характерним є низький рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду як за основними галузями, так і основними платниками податків. Суттєва залежність бюджету від окремих основних платників податків відсутня. Рівень самостійності бюджету залишається високим, залежність від базової дотації відсутня. Починаючи з 01.01.2015 р. м. Одеса зберігає статус міста-донора. Зважаючи на те, що в попередніх бюджетних періодах по місту Одеса обсяг надходжень податку на доходи фізичних осіб у розрахунку на 1 мешканця перевищував середній показник по країні, з бюджету міста в 2015-2018 рр. перераховувалась реверсна дотація (вилучення). Бюджетом міста на 2019 рік передбачено перерахування реверсної дотації в обсязі 305,1 млн. грн. (в 1,3 рази більше, ніж у попередньому році).

Бюджет м. Одеси за результатами виконання в 2018 році, як і в попередньому бюджетному періоді, мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним фондом (1 895,9 млн. грн.), обсяг якого збільшився порівняно з 2017 роком на 15,4%. Це було пов'язано з високими темпами зростання податкових надходжень (в першу чергу податку та збору на доходи фізичних осіб та єдиного податку), а також зі збільшенням обсягу трансфертів, передусім за рахунок збільшення обсягів субвенції на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), а також медичної та

освітньої субвенцій. За спеціальним фондом обсяг операційних доходів перевищив обсяг операційних видатків на 295,2 млн. грн. Бюджет міста за підсумками 2018 року виконано з дефіцитом обсягом 595 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 1 789,3 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 2 384,3 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку, та надходження коштів запозичень, залучених до бюджету розвитку.

За результатами 2018 року, як і в попередньому бюджетному періоді, показники ліквідності перебували на помірному рівні. Зважаючи на достатні показники ліквідності, до бюджету міста не залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом.

Протягом 2018 року до доходної частини бюджету міста надійшло 10 754,6 млн. грн., що на 15,2% більше, ніж обсяг надходжень 2017 року. Податкові надходження (найбільш прогнозовані та передбачувані джерела формування доходів) мають найбільшу питому вагу у структурі бюджету м. Одеси, що свідчить про високий рівень самостійності та добрий стан місцевих фінансів. За результатами 2018 року обсяги надходжень за більшістю джерел наповнення бюджету міста зростали, а рівень виконання річного плану за доходами був високим. Уточнений річний план за доходами в цілому було виконано на 102%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету міста виконані на 100,1%, спеціального фонду – на 136,9%.

Обсяг видаткової частини бюджету міста Одеса за результатами 2018 року становив 11 348,9 млн. грн. та збільшився на 10,6% проти відповідного попереднього бюджетного періоду. Затверджений на 2018 рік план за видатками бюджету було виконано на 99,3%. Основним напрямом видатків бюджету залишається фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства, будівництва та транспорту. Починаючи з 01.01.2015 р. дві найбільші за обсягами видатків галузі бюджетної сфери (освіта та охорона здоров'я) фінансуються як за рахунок доходів бюджету міста, так і відповідних субвенцій з державного бюджету. При цьому, частка міста в сумарному обсязі фінансування зазначених галузей значна. Зважаючи на позитивну динаміку доходної частини бюджету міста, а також залучення запозичень до бюджету розвитку міста, обсяг фактично профінансованих видатків за переважною більшістю основних напрямів (за виключенням культури і мистецтва, будівництва та регіонального розвитку та транспорту) зростає високими темпами.

Питома вага капітальних видатків у видатковій частині бюджету міста несуттєво скоротилася у порівнянні з 2017 роком – до 25,1% (30,2% у 2017 році), але перебувала на вищому за середній рівні. Обсяги капітальних видатків, що здійснюються з бюджету міста, та їх питома вага у структурі видаткової частини перевищують відповідні показники бюджетів інших міст, співставних за чисельністю населення та адміністративно-територіальним значенням.

Протягом 2018 року з бюджету міста фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Одеської міської ради та спрямовувались кошти на його погашення.

Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до укладених угод. Питома вага видатків на оплату відсотків за запозиченнями, здійсненими до бюджету розвитку, була низькою та за результатами виконання бюджету становила 1,5% видатків загального фонду бюджету міста.

Бюджет на 2019 рік

Бюджет міста Одеси на 2019 рік було затверджено 12.12.2018 р. Доходну частину бюджету міста затверджено на 2019 рік у обсязі 11 050,9 млн. грн., що на 2,8% більше за фактичне виконання у 2018 році. Плановий обсяг видатків бюджету міста на 2019 рік встановлено в обсязі 10 958,3 млн. грн. (на 3,4% менше, ніж фактичний обсяг у 2018 році). Основними джерелами доходної частини бюджету міста у 2018 році залишатимуться податок та збір на доходи фізичних осіб, податок на майно (в тому числі орендна плата за землю та земельний податок з юридичних та фізичних осіб), єдиний та акцизний податки, а також трансферти. Бюджетом міста було передбачено помірні темпи зростання обсягу податкових надходжень до показників минулого періоду (на 9,9%), що буде забезпечено в тому числі збільшенням надходжень податку на доходи фізичних осіб (на 16,2%). У 2019 році місто зберігатиме статус міста-донора та перераховуватиме реверсну дотацію до державного бюджету в обсязі 305,1 млн. грн. (на 31,3% більше, ніж у 2018 році).

Бюджет міста на 2019 рік прийнято з профіцитом загального фонду обсягом 1 902,8 млн. грн. (напрямок використання – передача коштів до бюджету розвитку), спеціальний фонд бюджету міста затверджено з дефіцитом у сумі 2 284,7 млн. грн., джерелом покриття якого є кошти, що передаються із загального фонду, а також запозичення до бюджету розвитку, та профіцитом обсягом 325,3 млн. грн., який буде спрямовано на погашення запозичень. Витрати на погашення місцевого боргу та видатки на його обслуговування передбачено бюджетом на 2019 рік відповідно до укладених угод в повному обсязі.

Боргові зобов'язання міста

Боргова політика Одеської міської влади визначається потребою у залученні додаткового фінансування для реалізації проектів з відновлення міської інфраструктури. Потреба в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства, а також забезпечення розвитку сучасної інфраструктури міста, є значною. Одеська міська рада проводить зважену та ефективну боргову політику. Зобов'язання за запозиченнями, залученими міською радою, виконувалися відповідно до укладених угод у повному обсязі.

Станом на 01.01.2019 р. прями боргові зобов'язання міста (без урахування середньострокових позик, залучених з єдиного казначейського рахунку у попередніх бюджетних періодах) складались із зобов'язань за запозиченнями, залученими до бюджету розвитку міста у 2017 та 2018 роках. А саме: міська рада уклала 2 угоди з вітчизняним банком (у 2017 та 2018 роках) щодо залучення коштів внутрішнього запозичення (кредитні кошти надходили траншами у 2017-2019 рр.) та залучила

зовнішнє запозичення (кредит від НЕФКО). Пряме боргове навантаження станом на 01.01.2019 р. перебувало на низькому рівні та становило 14% фактичного обсягу доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів за результатами 2018 року.

Рішенням Одеської міської ради про бюджет міста Одеси на 2019 рік станом на кінець поточного бюджетного періоду (31.12.2019 р.) встановлено граничний обсяг місцевого боргу у сумі 1 205,7 млн. грн. Відповідно очікується, що протягом 2019 року пряме боргове навантаження бюджету міста зросте до 15,9% запланованого на 2019 рік обсягу доходів бюджету міста (без врахування трансфертів), та перебуватиме на низькому рівні. Одеська міська рада дотримується обмежень чинного законодавства стосовно обсягу місцевого боргу, встановлених статтями 18 та 74 Бюджетного кодексу України.

Інвестиційна привабливість

Рейтингове агентство визначає рівень інвестиційної привабливості шляхом аналізу складових, що відображають умови, в яких відбувається діяльність інвесторів, а саме: інвестиційного потенціалу та інвестиційного ризику. Високий рівень інвестиційної привабливості міста Одеси визначається його вигідним економіко-географічним положенням, високим виробничо-науковим та санаторно-курортним потенціалом, розвинутою транспортною, комунальною та соціальною інфраструктурою, наявністю необхідної інфраструктури для розвитку підприємництва та сприятливим бізнес-середовищем, нижчим за середній по країні рівнем економічного ризику, задовільним станом місцевих фінансів.

Ключові фактори, що визначають рівень інвестиційної привабливості м. Одеси

Місто Одеса	Рівень оцінки
Географічне розташування	<i>найвища привабливість</i>
Природні ресурси, екологічний стан	<i>висока привабливість</i>
Транспортна інфраструктура (доступність до транспортних шляхів, стан транспортної інфраструктури міста)	<i>найвища привабливість</i>
Ринок трудових ресурсів (кількість працездатного населення, кадровий потенціал, рівень оплати праці)	<i>високий рівень розвитку</i>
Соціальна та інженерна інфраструктура	<i>високий рівень розвитку</i>
Рівень економічної активності в місті (крупний, середній, малий бізнес, роздрібний товарообіг)	<i>найвища привабливість</i>
Активність регіональної влади (сприяння/підтримка інвестиційної діяльності, інформаційна прозорість та відкритість для інвесторів)	<i>високий рівень</i>
Економічний ризик	<i>нижчий за середній рівень ризику</i>
Політичний ризик	<i>помірний рівень ризику</i>

Нижче наведена характеристика основних факторів, які впливають на прийняття інвестиційних рішень та визначають якість середовища, в якому діють суб'єкти інвестування.

Географічне розташування. Одеса є адміністративним центром Одеської області та важливим транспортним вузлом міжнародного значення. Одеса розташована на північно-західному узбережжі Чорного моря на перетині шляхів з Північної та Центральної Європи, Близького Сходу та Азії та має зручні транспортні мережі. Через місто проходять три міжнародні транспортні коридори:

- Пан-Європейський №9, що сполучає Фінляндію, Росію, Литву, Білорусь, Україну, Молдову, Румунію, Болгарію і Грецію;
- Гданськ-Одеса (Балтійське море - Чорне море), країни-учасники якого: Польща, Італія, Словенія, Угорщина, Словаччина, Україна;
- Європа-Кавказ-Азія (TRACECA), країни-учасники якого: Україна, Молдова, Болгарія, Румунія, Туреччина, Грузія, Вірменія, Азербайджан, Туркменістан, Узбекистан, Казахстан, Киргизстан і Таджикистан.

Потенціал розвитку обмежується наявними ресурсами землі для розширення виробництва та ведення бізнесу.

Природні ресурси, екологічний стан. Перспективи міста пов'язані з розташуванням міста на узбережжі Чорного моря. Одеса, завдяки своєму географічному розташуванню та сприятливому клімату, відноситься до провідних санаторно-курортних регіонів України. Довжина берегової лінії міста становить 30 км. На території Одеси та поблизу неї розташована група бальнео-грязьових, бальнеокліматичних та кліматичних приморських курортів державного значення. Щорічно місто відвідують близько 1 млн. туристів. Екологічна ситуація у місті є прийнятною у порівнянні з іншими регіонами. Водночас Одеса є також великим портом України та має два портові міста-супутники – Чорноморськ (на березі Сухого лиману) та Южний (на Григорівському лимані), що створює досить напружений екологічний стан для морської екосистеми цього регіону. Забруднення морського середовища відбувається через викиди в море неочищених або недостатньо очищених стічних вод Одеси, а також забрудненого поверхневого стоку з міської території. При цьому міська рада докладає зусиль щодо зменшення негативного впливу господарського комплексу на водні ресурси. Зокрема, внаслідок реалізації спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проекту «Розвиток міської інфраструктури» у м. Одесі були збудовані та реконструйовані об'єкти магістральної частини водовідведення Південного басейну каналізування міста Одеси, що сприяло зменшенню скиду неочищених стічних вод у суху погоду (у м. Одеса, Аркадія) та повному припиненню потрапляння господарсько-побутових стоків до Новоаркадійського дощового колектору.

Ринок трудових ресурсів. Наявність у місті розвиненої ринкової інфраструктури, мережі фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури сприяє механічному приросту населення працездатного віку. Через велику кількість навчальних закладів на території міста, чисельність кваліфікованої робочої сили знаходиться на високому рівні. Питома вага середньооблікової кількості штатних працівників у загальній кількості населення перевищує загальнодержавний показник, при цьому значна частина мешканців є досить мобільною та зайнята у малому та середньому бізнесі.

Транспортна інфраструктура. Місто є транспортним вузлом міжнародного значення. На території Одеси здійснюють свою діяльність найбільший морський порт України (ДП «Одеський морський торговельний порт»), Одеська залізниця та її структурні підрозділи, 2 автовокзали та автостанція, розвинута система громадського транспорту. Поблизу міста функціонує Міжнародний аеропорт «Одеса», який відноситься до групи найбільших за обсягами пасажиропотоку аеропортів України.

Соціальна та інженерна інфраструктура. Місто має необхідну інфраструктуру для функціонування підприємств різних видів економічної діяльності. Розгалужене житлово-комунальне господарство забезпечує надання комунальних послуг різним групам споживачів. У місті функціонує розвинута система громадського транспорту. Слід зауважити, що стан окремих об'єктів міської інфраструктури, що відносяться до сфери житлово-комунального господарства та комунального транспорту, потребує оновлення. У свою чергу міська влада щорічно виділяє кошти на відновлення міської інфраструктури за рахунок місцевого бюджету та має успішний досвід реалізації інвестиційних проектів у цій сфері, в тому числі проектів, спільних з міжнародними фінансовими організаціями. Одеса характеризується високим рівнем розвитку соціальної інфраструктури: на території міста діє широка мережа установ сфери освіти, охорони здоров'я, підприємств роздрібної торгівлі та сфери побуту.

Рівень економічної активності у місті. Місто характеризується багатогалузевою спеціалізацією господарського комплексу, завдяки чому забезпечується відносна стійкість до коливань у економічній ситуації в країні. У місті діють підприємства потужного транспортного комплексу, промисловості, будівельної галузі. На території міста функціонує розгалужена мережа установ фінансової сфери, в тому числі банків та їх філій, фінансових та страхових компаній, інших компаній, що здійснюють свою діяльність у сфері надання фінансових послуг та грошового посередництва, що покращує умови функціонування існуючих підприємств та започаткування нового бізнесу. Місто характеризується динамічним розвитком малого та середнього бізнесу, постійним розширенням сфер діяльності суб'єктів підприємництва. Також в місті спостерігається високий рівень розвитку сфери торгівлі, наявна стійка тенденція до збільшення обсягів роздрібного товарообороту.

Рівень соціально-економічного розвитку міста високий. Протягом 2014-2018 років, на відміну від інших міст країни, динаміка економічного розвитку Одеси була в цілому позитивною, хоча мало місце зниження рівня ділової активності в окремих галузях.

Активність міської влади та підтримка інвестиційних проектів. Рейтингове агентство вважає, що ступінь інформаційної прозорості діяльності міської влади знаходиться на високому рівні, наявні прозорі адміністративні процедури. Бізнес-середовище є сприятливим, міська влада забезпечує необхідну підтримку розвитку підприємництва. З бюджету міста надається фінансова підтримка суб'єктам малого і середнього підприємництва, в тому числі:

- поворотна фінансова допомога суб'єктам малого і середнього підприємництва для реалізації бізнес-планів, інвестиційних, інноваційних проектів;
- часткова компенсація відсоткових ставок за кредитами, які підприємці отримали в банках на реалізацію своїх бізнес-планів.

Надання фінансової підтримки суб'єктам малого та середнього підприємництва здійснюється на конкурсних засадах.

За організаційної підтримки Одеської міської ради у 2018 році було проведено низку заходів у напрямку покращення бізнес-середовища, зокрема ІТ-форум «8Р» (у рамках заходу розглянуті питання про нестандартні SEO-техніки, автоматизацію SEO та PPC, можливості провідних сервісів, побудову наскрізної системи аналітики, просування та розвитку проектів тощо), конференцію «TransformationWave» – безпека та розвиток бізнесу» (основна тема – розширення знань, необхідних для захисту розвитку бізнесу), щорічний міський конкурс «Кращий інноваційний проект».

Активну роботу в напрямку підтримки розвитку підприємницької діяльності мешканців міста проводить Одеський міський центр зайнятості. Протягом 2018 року проводилися семінари на тему «Як розпочати свій бізнес», було організовано навчання за напрямком «Підприємницька діяльність у сфері малого бізнесу» (розробка та складання бізнес-планів), семінари для безробітних із загальних основ підприємницької діяльності.

В межах реалізації Програми Управління надання адміністративних послуг Одеської міської ради здійснює на умовах максимальної прозорості процедури видачі документів дозвільного характеру та надання адміністративних послуг. Владою міста реалізуються заходи щодо покращення бізнес-середовища та спрощення процедур започаткування нового бізнесу. Суб'єктам малого підприємництва з боку Одеської міської ради надається допомога щодо передачі в оренду приміщень комунальної власності.

Міська влада проводить роботу по залученню як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій з метою поліпшення інфраструктури міста, в тому числі співпрацює з міжнародними фінансовими організаціями.

Економічні ризики. Місто не відрізняється підвищеною уразливістю до економічних потрясінь через диверсифікацію економіки міста порівняно з іншими містами обласного значення, чутливість до зміни макроекономічних показників у країні знаходиться на низькому рівні. В місті відсутні специфічні ризики.

Політичні ризики. Рейтингове агентство вважає, що на сьогодні політичні ризики у місті та регіоні є помірними.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Одеси підтверджено на рівні **uaAA-**, прогноз «стабільний». Рівень інвестиційної привабливості м. Одеси визначено на рівні **uaINV5** (найвищий рівень)

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К. Самойлова

Додатки

Бюджетні показники м. Одеси у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2014	2015	2016	2017	2018
Податкові надходження	2 117 565,6	2 612 534,8	3 937 046,8	5 119 721,2	6 110 964,4
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	296 887,4	517 382,9	598 979,9	770 459,3	946 343,2
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	1 193 837,3	2 462 782,6	2 601 215,8	3 132 356,4	3 513 106,4
Операційні надходження всього	3 608 290,3	5 592 700,2	7 137 242,6	9 022 536,9	10 570 414,0
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	1 983 799,7	2 602 811,3	2 972 151,8	4 283 598,8	4 869 184,5
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	1 217 251,2	1 702 499,5	2 298 084,5	2 877 268,3	3 510 183,4
Операційні видатки всього	3 201 050,8	4 305 310,8	5 270 236,3	7 160 867,1	8 379 367,9
Операційний баланс	407 239,4	1 287 389,5	1 867 006,3	1 861 669,8	2 191 046,1
Фінансовий дохід	853,4	49,2	53 360,8	75 600,1	19 477,4
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	15 981,6	3 106,8	0,0	4 991,1	125 956,6
Фінансовий баланс	-15 128,2	-3 057,5	53 360,8	70 609,0	-106 479,1
Поточний баланс	392 111,3	1 284 331,9	1 920 367,1	1 932 278,8	2 084 567,0
Капітальні надходження	43 573,6	77 109,9	169 926,0	180 534,0	131 211,4
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	56 725,5	13 297,7	61 580,8	56 521,9	33 462,5
Капітальні надходження всього	100 299,1	90 407,7	231 506,8	237 055,9	164 673,9
Придбання основного капіталу	263 685,7	933 636,0	1 876 878,0	2 535 215,3	2 291 570,1
Капітальні трансферти	10 763,6	97 474,6	263 026,1	563 033,6	551 965,5
Капітальні видатки всього	274 449,3	1 031 110,7	2 139 904,1	3 098 248,9	2 843 535,6
Капітальний баланс	-174 150,3	-940 703,0	-1 908 397,3	-2 861 193,0	-2 678 861,6
Баланс після капітальних видатків	217 961,0	343 629,0	11 969,8	-928 914,2	-594 294,7
Кредитування (з урахуванням повернення)	-54,3	171,8	42,9	11,5	742,1
Профіцит/дефіцит	218 015,3	343 457,2	11 926,9	-928 925,7	-595 036,8
Фінансування	-218 015,3	-343 457,2	-11 927,0	928 925,7	595 036,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Одеської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Основні джерела фінансування бюджету м. Одеси, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2014	2015	2016	2017	2018
Профіцит/дефіцит	218 015,3	343 457,2	11 926,9	-928 925,7	-595 036,8
Фінансування	-218 015,3	-343 457,2	-11 927,0	928 925,7	595 036,8
Зміни залишків	-91 823,2	-209 836,2	-14 437,5	427 566,7	100 375,8
залишок на початок року	426 088,7	517 911,9	727 748,2	742 185,7	314 619,0
залишок на кінець року	517 911,9	727 748,2	742 185,7	314 619,0	214 243,2
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	9 360,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	9 360,0	0,0	549 000,0	649 000,0	300 000,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	0,0	-549 000,0	-649 000,0	-300 000,0
Фінансування за борговими операціями	-134 900,0	-127 972,0	0,0	509 007,8	498 545,4
Внутрішні зобов'язання	-49 680,0	-33 120,0	0,0	506 007,8	493 497,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0	506 007,8	652 497,0
Погашення	-49 680,0	-33 120,0	0,0	0,0	-159 000,0
Зовнішні зобов'язання	-85 220,0	-94 852,0	0,0	3 000,0	5 048,3
Запозичення	0,0	0,0	0,0	3 200,0	6 380,0
Погашення	-85 220,0	-94 852,0	0,0	-200,0	-1 331,7
Інші розрахунки	-652,0	-5 649,0	2 510,5	-7 648,9	-3 884,4
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Одеської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Основні показники виконання доходної частини загального фонду бюджету м. Одеси, тис. грн.

Показник	2015 (виконано)	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (план)	2018 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Податок на доходи фізичних осіб	1 429 381,0	2 124 665,9	2 959 652,7	3 651 317,7	3 651 647,0	100,0	123,4
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	76 019,5	-11 777,9	23 123,6	20 450,0	22 314,3	109,1	96,5
Збори за спеціальне використання природних ресурсів (до 01.01.2015 р. - крім плати за землю)	9,0	1,7	5,6	0,0	8,3	-	148,6
Акцизний податок	265 819,8	395 144,7	466 623,8	496 000,0	507 330,6	102,3	108,7
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	42 793,2	108 785,8	163 508,6	199 300,0	205 337,7	103,0	125,6
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб (до 01.01.2015 р. - плата за землю)	379 322,6	716 712,0	689 785,0	680 900,0	689 747,4	101,3	100,0
Транспортний податок	26 197,8	10 617,1	8 881,6	14 300,0	15 324,4	107,2	172,5
Єдиний податок	376 907,0	571 945,0	782 044,8	966 122,3	984 105,1	101,9	125,8
Місцеві податки й збори, крім єдиного податку та податків на нерухоме майно	14 139,5	18 852,5	23 522,2	31 200,0	32 616,0	104,5	138,7
Екологічний податок	2 002,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	0,8	53 307,7	75 561,6	18 500,0	19 465,1	105,2	25,8
Плата за надання адміністративних послуг	27 466,4	41 543,1	68 908,8	73 416,0	74 755,9	101,8	108,5
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	102 795,0	98 101,0	107 850,5	123 695,9	141 521,3	114,4	131,2
Державне мито	21 822,1	18 829,2	6 005,3	4 500,0	5 369,0	119,3	89,4
Інші надходження загального фонду	67 208,0	85 965,3	111 269,9	200 819,3	140 960,7	70,2	126,7
Разом доходів	2 831 883,7	4 232 693,1	5 486 743,9	6 480 521,2	6 490 502,8	100,2	118,3
Трансферти з державного бюджету	2 454 697,5	2 591 663,6	3 104 897,4	1 878 096,1	1 878 096,1	100,0	60,5
Трансферти з місцевих бюджетів	8 085,1	9 552,2	9 520,7	1 635 239,5	1 632 704,4	99,8	17 149,0
Усього загальний фонд	5 294 666,3	6 833 909,0	8 601 162,1	9 993 856,8	10 001 303,4	100,1	116,3

Джерело: Одеська міська рада

Додаток до рейтингового звіту № 4

Основні показники виконання доходної частини спеціального фонду бюджету м. Одеси, тис. грн.

Показник	2015 (виконано)	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (план)	2018 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Податки на власність	-13,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності	-43,2	-47,5	-21,5	0,0	0,0	-	0,0
Екологічний податок	X	2 147,5	2 595,0	2 475,0	2 532,1	102,3	97,6
Інші неподаткові надходження	570,7	310,4	86,7	300,0	1 120,4	373,5	1 292,1
Доходи бюджету розвитку (без врахування коштів, що передаються із загального фонду), у тому числі:	155 353,6	248 345,7	309 143,7	271 500,0	264 424,4	97,4	85,5
- надходження коштів від приватизації майна	24 495,4	78 761,3	107 484,0	85 000,0	64 986,9	76,5	60,5
- надходження коштів від продажу землі	52 034,8	90 983,3	72 325,0	53 800,0	65 936,7	122,6	91,2
- дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки, паї) господарських товариств, у статутних капіталах яких є майно територіальної громади, комунальна власність	10 686,1	0,4	14 714,4	0,0	53,2	-	0,4
- кошти пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту, отримані відповідно до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності"	68 137,3	78 600,7	114 620,3	132 700,0	133 447,6	100,6	116,4
Відсотки за користування довгостроковим кредитом, що надається з місцевих бюджетів молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	0,2	0,0	-0,1	0,0	1,5	-	-1 364,9
Власні надходження бюджетних установ	218 497,2	275 461,3	347 495,1	238 350,4	449 131,4	188,4	129,2
Цільові фонди	825,8	403,1	271,8	150,0	283,8	189,2	104,4
Разом доходів	375 193,1	526 620,5	659 570,6	512 775,4	717 493,6	139,9	108,8
Трансферти з державного бюджету	0,0	0,0	20 280,5	0,0	0,0	-	0,0
Усього доходів	375 193,1	526 620,5	679 851,1	512 775,4	717 493,6	139,9	105,5
Трансферти, які передаються між місцевими бюджетами різних рівнів або між бюджетами однієї підпорядкованості	13 297,7	61 580,8	54 179,7	37 396,0	35 768,4	95,6	66,0
Усього спеціальний фонд	388 490,9	588 201,2	734 030,8	550 171,4	753 262,0	136,9	102,6

Джерело: Одеська міська рада